

(דף ס"ה ע"א) פְּתִיב (דברים כב) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּיו. יַחְדָּיו דִּי יִקָּא. וְתַנִּינֵן, לֹא יְהִיב אִינִישׁ הַיּוֹבְתָא לְזִינִין בִּישׁוּן, דִּהָא בְּעוֹבְדָא דְבַר נֶשׁ (לְתַמָּא), אֲתַעַר מַה דְּלֹא אַצְטְרִיךְ. וְכַד מְזַדְּוֹגֵי כַחְדָּא, (לֹא יִכְלִין לְמִיָּקָם בְּהוּ. מִבִּין סִטְרָא דְלַהוֹן נְפִיק) מִתְקַיְפוּתָא דְלַהוֹן דְּאֶקְרִי כְּלָב, וְדָא חֲצִיפָא מְכַלְהוּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות יא) וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יַחְרִץ כְּלָב לְשׁוֹנוֹ. (נ"א מִתְקַיְפוּתָא דְלַהוֹן נְפִיק הוּא דְאֶקְרִי כְּלָב, וְדָא חֲצִיפָא מְכַלְהוּ) אָמַר קְדוּשָׁא בְּרִידָא הוּא, אֲתַנּוּן אֲמַרְתוּן, תִּישׁ יִי' בְּקַרְבְּנֵנוּ אִם אֵין, תְּרִי אֲנִי מוֹסֵר אֶתְכֶם לְכָלֵב. מִיָּד וַיָּבֹא עִמְלֶק.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, (במדבר כד) רֵאשִׁית גֹּזִים עִמְלֶק וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד. וְכִי רֵאשִׁית גֹּזִים עִמְלֶק, וְהֵלֵא כַמָּה לְיִשְׁנֵינוּ וְעַמִּין וְאוּמִין הוּוּ בְּעַלְמָא, עַד לֹא אֲתָא עִמְלֶק.

אָלֵא, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, דִּחִילוּ וְאִימְתָא נִפְלְחָה עַל כָּל עַמִּין דְּעַלְמָא מִיִּשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים יְרֻגוּן חֵיל אַחֲזוּ יוֹשְׁבֵי פְלִשְׁתִּים. וְלֹא הוּוּ עַמָּא דְלֹא הוּוּ דְחֵיל מְגִבּוֹרָאן עַלְאִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא, וְעִמְלֶק לֹא הוּוּ דְחֵיל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְלֹא יֵרָא אֱלֹהִים. לֹא דְחֵיל לְמַקְרַב לְגַבְיָהּ.

וְעַל דָּא רֵאשִׁית גֹּזִים. (עִמְלֶק הוּוּ קְדָמָא) דִּאֲתָנוּ לֹא אֲגָחָא קְרָבָא בִּישְׂרָאֵל עִמְלֶק הוּוּ. וּבְגִינֵי כַּד וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד, דְכְּתִיב כִּי מָחָה אֲמַחֶה אֶת זְכַר עִמְלֶק. וְכְּתִיב, (דברים כה) תִּמְחָה אֶת זְכַר עִמְלֶק, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְאַחֲרֵיתוֹ עַדֵי אוֹבֵד. עַדֵי אָבְדוּ מִיבְעֵי לִיָּהּ. אָלֵא עַד דִּי יִתִּי קְדוּשָׁא בְּרִידָא הוּא וַיֵּאבֵד לִיָּהּ, (כְּלוּמַר עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא יָהּ אוֹבֵד לִיָּהּ) דְכְּתִיב כִּי מָחָה אֲמַחֶה וְגו'. אָמַר ר' אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, אַף עַל גַּב דְּהַצּוֹר תָּמִים פְּעֵלוּ, וְעַבִּיד עֲמַהוֹן חֶסֶד לְאַפְקָא לֹון מְיָא, לֹא שָׁבַק דִּי יָדִיָּהּ, דִּהָא כְּתִיב וַיָּבֹא עִמְלֶק.

רַבִּי אַבְא פָּתַח וְאָמַר, (קהלת ה) יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רְאִיתִי תַחַת הַשָּׁמֶשׁ. כַּמָּה בְּנֵי נָשָׂא אֲטִימִין לְבָא, בְּגִין דְּלֹא מְשַׁתְּדְּלִי בְּאוּרֵיתָא. יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, וְכִי יֵשׁ רָעָה דְהִיא חוֹלָה, וַיֵּשׁ רָעָה דְלֹאן הִיא חוֹלָה. אָלֵא וְדָאֵי יֵשׁ רָעָה חוֹלָה, דְתַנִּינֵן, מִסִּטְרָא דְשְׂמַאלָא, נִפְקִי כַמָּה גְרַדִּינֵי נִימוּסִין, דְבִקְעוּן בְּאוּרָא.

וְכַד בְּעִינֵין לְמִיפְקֵי, אֲזִלִּין וְאַשְׁתַּאֲבִין בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, לְבַתָּר נִפְקִין וּמִתְחַבְּרִין כַּחְדָּא, וּבְקַעֲזֵין אֲוִירִין, וְשִׂאטִין בְּעַלְמָא, וּמִתְקַרְבִּין לְגַבְיָהּ דְבְּנֵי נָשָׂא, וְכַל חַד אֶקְרִי רָעָה, כַּמָּה דִּאֲתָא אָמַר (תהלים צא) לֹא תֵאָנֶה אֵלֶיךָ רָעָה. מָאֵי לֹא תֵאָנֶה. בְּגִין דִּאֲתֵיא בְּתַסְקוּפָא עַל בְּנֵי נָשָׂא.

חוֹלָה אֲמַאי הִיא חוֹלָה. כַּד שְׂרִיָּא הֵאֵי עַל בְּנֵי נָשָׂא, עַבִּיד לֹון קְמַעְנִין מִמְמוֹנֵיהוֹן, אֲתֵינִין גַּבְאֵי צְדָקָה גַּבְיָהּ, הִיא מְחַאֲת בִּיָּדֵיהּ. אָמַר לִיָּהּ לֹא תִיפּוֹק מִדִּידָךְ. אֲתֵינִין מִסְכְּנֵי, הִיא מְחַאֲת בִּיָּדֵיהּ. אֲתֵי הוּא לְמִיכַל מִמְמוֹנֵיהּ, מְחַאֲת בִּיָּדֵיהּ, בְּגִין לְנִטְרָא לִיָּהּ לְאַחֲרָא. וּמִן יוֹמָא דְשְׂרִיָּא עֲלֵיהּ דְבַר נֶשׁ, הִיא חוֹלָה, כְּהֵאֵי שְׂכִיב מֵרַע דְּלֹא אָכִיל וְלֹא שָׁתִי. וְעַל דָּא הִיא רָעָה חוֹלָה.

כהוראת מו"ר שר בית הזוהר המקובל האלוכי
ר' בנימו שמואל'י שליט"א

וּשְׁלַמְה מִלְפָּא צְוּוּחַ בְּחֻכְמָתָא וְאָמַר, (קהלת ו) אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכֹסִים וְכְבוֹד וְגו'.
הָאִי קָרָא, לָאוּ רִישִׁיָּהּ סִיפִיָּהּ, וְלָאוּ סִיפִיָּהּ רִישִׁיָּהּ, כְּתִיב אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֶשֶׂר וּנְכֹסִים
וְכְבוֹד וְגו', מָאִי וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ הָאֱלֹהִים לְאֶכּוֹל מִמֶּנּוּ. אִי הֲכִי, לָאוּ בְּרִשׁוּתֵיהּ הוּא דְבַר נֶשׁ.

אָלָא, אִי כְּתִיב וְלֹא יַעֲזֹבְנוּ הָאֱלֹהִים לְאֶכּוֹל מִמֶּנּוּ, הוֹינָא אָמַר הֲכִי. אָלָא וְלֹא יִשְׁלִיטְנוּ, דְּבִגִין
דְּהוּא הִימְנִיָּה לְהֵיָא רַעָה, וְאֶחִיד בְּהַ. קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא לָא שְׁלִיטָה עֲלֵיהּ, לְאַתְּפְּרָאָה תְּחוּתֵיהּ,
עַל דְּהוּא אֶתְרַעֵי בְּהַ, וְאֶחִיד בְּהַ.

וְכָל אֶרְחוּי כְּשָׂכִיב מֵרַע, דְּלָא אָכִיל וְלֹא שָׁתִי, וְלָא קָרִיב לְמִמּוּנֵיהּ, וְלָא אֶפִיק מִיָּנִיָּה, וְנָטִיר לִיָּה
עַד דְּהוּא יִפּוּק מֵעֲלָמָא, וְיִיָּתִי אַחְרָא, וְיִטּוּל לִיָּה, דְּהוּא בְּעָלְיוּ.

וּשְׁלַמְה מִלְפָּא צְוּוּחַ וְאָמַר, (קהלת ה) עֶשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ. מָאֵן בְּעָלְיוּ. דָּא אַחְרָא דִּירִית לִיָּה.
וְלָמָּה זָכָה הָאִי אַחְרָא לְמַהּוֹי בְּעָלְיוּ דְּהוּא אַתְרָא. בְּגִין דְּהָאִי הִימִין לְהֵיָא רַעָה, וְאַתְרַעֵי בְּהַ
(הָדָא הוּא דְּכְתִיב לְרַעְתּוֹ בְּשִׁבִיל הֵיָא רַעָה) וְאַתְדַּבֵּק בְּהַ. בְּגִין כְּהַ, הָאִי אַחְרָא דְּלָא אַתְדַּבֵּק בְּהֵיָא רַעָה,
זָכָה (הָאִי) לְמַהּוֹי בְּעָלְיוּ דְּהוּא אַתְרָא הָדָא הוּא דְּכְתִיב לְרַעְתּוֹ, כְּלוּמַר בְּגִין רַעְתּוֹ דְּהוּא מֵתְדַבֵּק
בְּהַ, רוּוּחַ לִיָּה הָאִי.

דְּבַר אַחַר יֵשׁ רַעָה חוּלָה, הָאִי מָאֵן דִּיָּתִיב בְּחוּלְקָא טְבָא, בְּבֵית אַבּוּי, וְהוּא אָזִיל לְקַבֵּל אַבּוּי,
(דף ס"ה ע"ב) בְּתַסְקוּפֵי מְלִין, הָא אַתְדַּבֵּק בְּהֵיָא רַעָה חוּלָה, כְּכַר נֶשׁ שְׂכִיב מֵרַע דְּכָל אֶרְחוּי
בְּתַסְקוּפָא, דָּא בְּעֵינָא, וְדָא לָא בְּעֵינָא, וּבְגִין הָאִי עוֹתְרָא אַתְדַּבֵּק בְּר נֶשׁ בְּרַעָה חוּלָה, וְאַתְעַנְשׁ
בְּהָאִי עֲלָמָא, וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִי, וְדָא הוּא עוֹשֶׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ.

כְּהַ יִשְׂרָאֵל, קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא נָטִיל לוֹן עַל גְּדַפֵּי נִשְׂרִין, אֶסְחַר לוֹן בְּעַנְנֵי יִקְרָא, שְׂכִינְתֵיהּ נָטִיל
קְמִיָּהּ, נַחַת לוֹן מִנָּא לְמִיבַל, אֶפִיק לוֹן מִיָּא מֵתוּקִין, וְאַיְנוּן הוּוּ אֶזְלִין עִמֵּיהּ בְּתַסְקוּפִין. מִיָּד וַיָּבֵא
עֲמֶלְק.

וַיָּבֵא עֲמֶלְק, (שמות יז) אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רוּחַ דְּחֻכְמָתָא הֲכָא, מִגְזַרְתּוֹ דִּינָא קִשְׂיָא, קָא אַתְיָא קִרְבָּא
דָּא. וּקִרְבָּא דָּא אֶשְׁתַּכַּח לְעֵילָא וְתַתָּא. וְלִית לָהּ מְלָה בְּאוּרִיָּתָא, דְּלָא אִית בְּהַ רִזִּין עֲלָאִין
דְּחֻכְמָתָא, דְּמֵתְקִשְׂרִין בְּשִׁמְא קִדְשָׁא. כְּבִיכּוֹל, אָמַר קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּד יִשְׂרָאֵל אֵינּוּן זְכָאִין
לְתַתָּא, אַתְגַּבַּר חֵילָא דִּילֵי עַל כְּלָא. וְכַד לָא אֶשְׁתַּכַּחוּ זְכָאִין, כְּבִיכּוֹל, מֵתִישִׁין חֵילָא דְּלְעֵילָא,
וְאַתְגַּבַּר חֵילָא דְּדִינָא קִשְׂיָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּחָבוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, מַה כְּתִיב, וַיָּבֵא עֲמֶלְק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל, אַתָּא לְקַטְרָגָא
דִּינָא בְּרַחְמֵי. דְּכָלָא אֶשְׁתַּכַּח לְעֵילָא וְתַתָּא. בְּרַפִּידִים: בְּרַפּוּי יָדִים, דְּרַפּוּי יָדֵיהוֹן מְאוּרִיָּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. אָמַר ר' יְהוּדָה, תִּרִי זְמַנִּי אַגַּח קִרְבָּא עֲמֶלְק בְּיִשְׂרָאֵל, חַד
הֲכָא. וְחַד דְּכְתִיב, (במדבר יד) וַיִּרַד הָעֲמֶלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי וְגו'.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, לְעֵילָא וְתַתָּא. קַטְרוּגָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא תְּוָה, לְעֵילָא, כְּמָה דְּאַתְמַר. לְתַתָּא
בְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא תְּוָה, דְּהוּוּ נִסְבֵי לְגַבְרִי, וְגַזְרִי לוֹן עֲרֻלְתָּא (ס"א אַתָּא) דְּרִשִׁמָּא קִדְשָׁא, וְנָטִיל

לְהוֹן וְאַרְמוֹ לֹון לְעֵילָא, וְאַמְרֵי טוֹל לָךְ מַה דְּאַתְרֵיעִית. וְעַל כָּל פְּנִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה כְּלָא
(ס"א קבלא).

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אַנְשִׁים וְצֵא הַלַּחֵם בְּעַמְלֶק. (שמות יז) וְכִי מַה חָמָא מֹשֶׁה, דְּסָלִיק
גְּרַמְיָה, מַהֲאֵי קָרְבָּא קַדְמָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּקִידָה. אֲלָא מֹשֶׁה זְכָאָה חוֹלְקִיָה, דְּאַסְתַּפַּל
וַיִּדַע עֲקָרָא דְמַלְאָה. אָמַר מֹשֶׁה, אֲנָא אֶזְמִין גְּרַמְיָ לְהַהוּא קָרְבָּא דְלְעֵילָא, וְאַנְתָּ יְהוֹשֻׁעַ זְמִין גְּרַמְדָּה
לְקָרְבָּא דְלְתַתָּא.

וְהֵינֵנוּ דְכַתְיִב, וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וַגְּבַר יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל דְלְעֵילָא. וּבְגִין כַּךְ סָלִיק מֹשֶׁה
גְּרַמְיָה מְקָרְבָּא דְלְתַתָּא, בְּגִין לְאַזְדָּרְוָא בְּקָרְבָּא דְלְעֵילָא, וַיִּתְנַצַּח עַל יְדוֹ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, וְכִי קָלָה הִיא בְּעֵינֵיהּ, קָרְבָּא דָּא דְעַמְלֶק. תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְאַתְבְּרֵי עֲלֵמָא, עַד
הַהוּא זְמַנָּא, וּמַתְהוּא זְמַנָּא, עַד דִּיִּיתֵי מְלַכָּא מְשִׁיחָא, וְאַפִּילוּ בְיוֹמוֹי דְגוֹג וּמְגוֹג, לָא יִשְׁתַּבַּח
כְּוֹתִיָה. לָאוּ בְגִין חֲמִילִין תְּקִיפִין וְסַגִּיאִין, אֲלָא בְגִין דְּבַכָּל סְטָרִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, אֲמַאי לִיהוֹשֻׁעַ, וְלָא לְאַחֲרָא, וְהָא בְּהַהוּא זְמַנָּא רַבִּיא הָוָה, דְכַתְיִב, (שמות
לג) וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר, וְכַמְּהָ הוּוּ בִּישְׂרָאֵל תְּקִיפִין מְנִיָה. אֲלָא מֹשֶׁה בְּחַכְמָתָא אֲסְתַּפַּל וַיִּדַע. מַאי
חָמָא. חָמָא לְסַמָּא"ל דְּהָוָה נַחִית מִסְטָרָא דְלְעֵילָא, לְסִייעָא לְעַמְלֶק לְתַתָּא. אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי
קָרְבָּא הַכָּא תְּקִיפָא אַתְחֲזִי.

יְהוֹשֻׁעַ בְּהַהוּא זְמַנָּא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשַׁתְּבַּח. אֵי תִימָא דְבִשְׁכִּינְתָּא אֲשַׁתְּבַּח בְּהַהוּא זְמַנָּא
לָאוּ הָכִי, דְּהָא בְּמֹשֶׁה אַתְנַסִּיבַת וְאַתְאַחַדַת, אֲשַׁתְּבַּח יְהוֹשֻׁעַ דְּאַתְאַחַד לְתַתָּא מִנְיָה. וְכַמְּהָ. אָמַר
ר' שְׁמַעוֹן, בְּהַהוּא אַתָּה, דְּאַתְקָרִי נַע"ר.

וְהֵינֵנוּ דְאָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה, מַאי דְכַתְיִב, (ישעיה לג) עֵינֵיהּ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נוֹה שְׂאֲנָן אֲהֵל בַּל יִצְעֹן
בַּל יִסַּע יִתְדוֹתָיו לְנֹצַח. יְרוּשָׁלַם: יְרוּשָׁלַם דְלְעֵילָא, דְאֶקְרִי אֲהֵל בַּל יִצְעֹן, דְלָא יִשְׁתַּבַּח יִתִּיר
לְמַתָּהּ בְּגִלּוֹתָא, וְדָא הוּא רָזָא דְכַתְיִב, וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר. נַעַר וְדַאי. לָא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֲהֵל, הַהוּא
דְאֶקְרִי אֲהֵל בַּל יִצְעֹן. מְלַמֵּד דְּבַכָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, הָוָה יִנִּיק מְשַׁכֵּינְתָּא, כְּמַה דְּהַהוּא נַעַר דְלְעֵילָא,
לָא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֲהֵל, וְיִנִּיק מְנִיָה תְּדִירָא. כַּךְ הָאֵי נַעַר